

Nr 174.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 42 § 6 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379); given Stockholms slott den 21 mars 1941.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 42 § 6 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 42 § 6 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härigenom förordnas, att 42 § 6 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928¹ skall erhålla följande ändrade lydelse:

42 §.

6 mom. Kungl. Maj:t må, där så kan ske utan att åsyftad kontroll efter-sättes eller då eljest särskilda omständigheter därtill föranleda, förordna om jämkning av den i 3 mom. stadgade uppgiftsskyldigheten.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

¹ Senaste lydelse se SFS 1935:255.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 mars
1941.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss anför:

I syfte att underlätta skattekontrollen infördes genom beslut av 1935 års riksdag viss uppgiftsskyldighet beträffande bl. a. obligationsräntor. Enligt 42 § 3 mom. taxeringsförordningen åligger det sålunda envar, som här i riket mot kupong eller kvitto utbekommit ränta å obligation, att vid mottagandet avgiva särskild uppgift därom. Lyftes beloppet för annans räkning och överlämnas ej därvid en av denne avgiven uppgift, skall sådan i stället avgivas av den, som lyfter beloppet, och därvid uppgivas namn och hemvist å den, för vars räkning beloppet lyftes. Utbekommer någon ränta mot kupong, som han förvärvat utan den obligation, vartill kupongen hör, skall uppgivas namn och hemvist å den, från vilken kupongen förvärvats. Uppgift skall avfattas enligt av Kungl. Maj:t fastställt formulär och avlämnas till den, som utbetalar räntan. Denne bör tillse att uppgift lämnas, innan betalning sker.

Om jämkning av den sålunda stadgade uppgiftsskyldigheten må Konungen, enligt 6 mom. i samma paragraf, förordna, därest så kan ske utan att åsyftad kontroll eftersättes.

Under hänvisning till förenämnda bestämmelser ha *fullmäktige i riksgäldskontoret* i skrivelse den 5 december 1940 hemställt, att Kungl. Maj:t ville förordna om sådan begränsning av uppgiftsskyldigheten, att uppgift icke behövde avgivas beträffande räntor å obligationer tillhörande svenska statens försvarslån av 1940 eller eventuellt statsobligationer i allmänhet, då de uppburna räntebeloppen sammanlagt icke överstege 25 kronor.

Såsom skäl för sin berörda hemställan ha fullmäktige anfört följande. Efter utgivandet av 1940 års försvarslån hade antalet obligationsägare i riket högst väsentligt ökat. Försvarsobligationerna vore spridda över hela landet och antalet småposter vore mycket betydande. För att bereda obligationsägarna möjlighet att på ett bekvämt sätt utfå obligationsräntan, som ifråga om den lägsta obligationsvalören — 50 kronor — skulle lyftas mot

avlämnande av kupong å 1 krona, vore avsett, att utbetalning av räntan skulle ske, förutom hos riksgäldskontoret, Sveriges riksbank och affärsbankerna, även genom postverket och sparbankerna. Det redan i och för sig tidsödande arbetet med tillsynen över uppgiftsskyldighetens behöriga fullgörande måste, såvitt anginge försvarsobligationerna, bliva verkligt betungande. Särskilt gällde detta postverket och sparbankerna, vilka finge utbetala räntorna å huvudparten av de små obligationsinnehaven. Enligt fullmäktiges mening vore det därför angeläget, att uppgiftsskyldigheten begränsades, så att smärre räntebelopp icke omfattades därav. Då betänkligheter möjligen kunde möta att från uppgiftsskyldigheten undandraga endast räntor å försvarsobligationer, ville fullmäktige ifrågasätta undantagets utsträckande till statsobligationsräntor i allmänhet.

Över framställningen ha — efter remiss — yttranden avgivits av *kammarrätten, statskontoret, riksräkenskapsverket, överståthållarämbetet* samt *länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Malmöhus* samt *Göteborgs och Bohus län*.

Kammarrätten yttrar:

Vad fullmäktige till stöd för framställningen anfört synes motivera en viss begränsning av den föreskrivna uppgiftsskyldigheten. I realiteten lär väl knappast vara att i mera väsentlig mån räkna med möjligheten av att någon innehavare av större obligationsposter skulle, i avsikt att undandraga sig kontrollen för av honom åtnjutna obligationsräntor, vid särskilda tidpunkter eller å olika utbetalningsställen för inlösen förete halvårskuponger till belopp, sammanlagt överstigande det belopp om högst 25 kronor, motsvarande halvårsräntan efter 4 procent å nominellt 1,250 kronor, med avseende varå förslaget i första hand innefattar undantag från uppgiftsskyldighet. Fråga är dock måhända, om icke det angivna beloppet 25 kronor skulle kunna anses vara för högt. För sin del ställer sig kammarrätten tveksam härutinnan; ett belopp om högst 10 kronor, motsvarande halvårsräntan efter 4 procent å nominellt 500 kronor, torde måhända vara tillfyllest för tillgodoseende av det behov av förenkling vid ränteutbetalningarna, som fullmäktige understrukt. Begränsningen av omförmälda uppgiftsskyldighet synes vidare böra omfatta allenast räntorna å försvarsobligationslånet; med hänsyn till de säregna förhållanden, varunder samma lån upptagits, finner nämligen kammarrätten betänkligheter icke möta att i förevarande avseende åtskillnad göres mellan detta lån och övriga statsobligationslån.

Under återopande av det anförda tillstyrker kammarrätten, att undantag från uppgiftsskyldigheten medgives beträffande räntebelopp å sammanlagt högst 10 kronor, som utbetalas mot kuponger tillhörande 1940 års försvarsobligationer.

Statskontoret anför:

Ur kontrollsynpunkt synas vissa betänkligheter kunna resas mot ett eftergivande av här ifrågavarande uppgiftsskyldighet på sätt riksgäldskontoret föreslagit. Hinder skulle sålunda icke föreligga för den, som ville undandraga sig skatt, att genom att i olika omgångar eller å skilda inlösningsställen för lyftning förete kuponger undandraga sig den kontroll, vilken avsetts med uppgiftsskyldighetens införande, även för mera betydande belopp. Här-

till kommer, att det icke synes uteslutet, att ett undantagsstadgande i förevarande avseende på vissa håll skulle kunna föranleda den missuppfattningen, att skattskyldighet för dessa smärre ränteinkomster å statslän icke föreläge. Med hänsyn emellertid till de skäl, som i framställningen anförts, vill statskontoret det oaktat icke motsätta sig ett tillmötesgående av riksgäldskontorets önskemål. Ämbetsverket håller dock före, att för undvikande i möjligaste mån av de konsekvenser, som ovan berörts, det maximibelopp, som skulle undantagas från uppgiftsskyldighet, bör sättas lägre än riksgäldskontoret tänkt sig, förslagsvis till 10 kronor, liksom även att en undantagsbestämmelse bör givas giltighet allenast beträffande 1940 års försvarslån.

Riksräkenskapsverket har icke något att erinra mot bifall till framställningen, såvitt angår försvarsobligationerna, men finner ej skäl till undantag från uppgiftsskyldigheten beträffande statsobligationsräntor i allmänhet.

Överståthållarämbetet samt länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands och Göteborgs och Bohus län ha icke något att erinra mot bifall till framställningen.

Länsstyrelsen i Malmöhus län förklarar sig icke ha något i princip att erinra mot en viss begränsning av uppgiftsskyldigheten men ifrågasätter, huruvida icke begränsningen borde avse allenast räntebelopp, som sammanlagt icke överstiga 25 kronor om året.

Departements-
chefen.

Den i taxeringsförordningen stadgade uppgiftsskyldigheten beträffande obligationsräntor innebär ett viktigt led i taxeringskontrollen. Tillsynen över fullgörandet av uppgiftsskyldigheten skulle emellertid, såsom fullmäktige i riksgäldskontoret framhållit, bliva betungande ifråga om försvarsobligationerna med hänsyn till det betydande antal obligationer i små valörer som här förekommer. Framställningen avser närmast 1940 års försvarslån, men det sagda äger givetvis tillämpning även å det andra försvarslånet. En viss begränsning av uppgiftsskyldigheten synes därför i dessa fall önskvärd och densamma torde kunna genomföras utan att taxeringskontrollen i nämnvärd mån äventyras. På sätt kammarrätten och statskontoret anført torde det dock vara för ändamålet tillfyllest, att undantag från uppgiftsskyldigheten medges beträffande räntebelopp, som utbetalas mot kuponger å sammanlagt högst 10 kronor.

Då införande av en begränsning av uppgiftsskyldigheten i enlighet med vad nu sagts icke torde innefattas i det bemyndigande, som lämnats Kungl. Maj:t i 42 § 6 mom. taxeringsförordningen, erfordras för bifall till framställningen riksdagens samtycke. Enär framdeles kunna tänkas uppkomma fall liknande det förevarande, synes ett generellt bemyndigande böra utverkas för Kungl. Maj:t att, där särskilda omständigheter därtill föranleda, förordna om undantag från den stadgade uppgiftsskyldigheten. Ett sådant bemyndigande torde lämpligast böra intagas i nyssnämnda författningsrum.

Under åberopande av det anförda hemställer här efter departementschefen, att upprättat förslag till förordning om ändrad lydelse av 42 § 6 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379) måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lennart Hammarskiöld.